

Arartekoaren 2017R-1141-16 Ebazpena, 2017ko uztailaren 6koa. Horren bidez, Hernaniko Udalarik kexa jarri duten garajeen komunitateek azaleraren erabilera publikoa konpontzeari eta garajeetan eragindako kalteei buruz egindako eskaria egoki erantzuteko gomendatu zaio.

Aurrekariak

1. Arartekoak Latsunbe Berriko 16tik 23rako garajeetako jabeen komunitateak egindako kexa jaso du, Hernaniko Udalak ez baitu erantzunik eman ez eta jardunik egin ere dagokion azaleraren erabilera publikokoa den zati bat erori ondoren, zati batean lur azpian garaje pribatuen aprobetxamendu bati dagokiona.

Komunitate honek adierazi du lurra betetzeari dagokion zatian erabilera publikoko espazioaren zati bat erortzeak pitzadura garrantzitsuak sortu dituela eta lur azpiko garajeen etekin aprobetxamendua duen zatiarekin elkartean luzera desnibela. Plazaren hondoratutako zati hori gaur egun hesituta dago, oinezkoentzat arriskutsua delako. Egoera horrek kalteak eragin ditu, besteak beste, ura bideratzeko hodietaneta, eta inguruetan kokatutako garajeei eragin die; garajeen albo bateko horma isolatzen duen asfaltozko geruza urratu da eta ondorioz ura garajeetan sartu da.

Eragina jasan duen komunitateak adierazi du kexa idazki bat aurkeztu zutela 2015eko abuztuaren 18an, baina orain arte ez dutela erantzun formalik jaso, nahiz eta udal-ordezkariekin egindako zenbait bileratan jakin duten udalak ez dituela beregain hartu nahi egin beharreko konponketak.

Kaltetutako komunitatearen ustez, udalak espazio publikoaren konponketa bere gain hartu beharko luke, espazio publikoa ez mantentzeak sortu duelako eremuaren narriadura. Gainera, "culpa in vigilando" ere udalaren ardura dela uste dute, Udalak ez baitu urbanizazioa sustatu zuen promotorak bere garaian egindako obra egoki gauzatzen ari zela egiaztatu eta bermatu, eta honek espazio publikoaren hondoratzea ere sortu ahal izan duelako.

2. Kexan deskribatutakoa balioztatu ostean, Arartekoak Hernaniko Udalarik informazioa eskatu zion, eta udalak erantzun eta honako dokumentazioa bidali zuen:
  - Ondorengoek egindako txostenak:
    - Udal arkitektoa (2015-10-13)
    - Zerbitzuen aparejadorea: bat eremuko ur eta estolderia sareen analisiari dagokiona eta bestea eremuaren mantentze faltari dagokion erreklamazioa (2015-12-21).
    - Hirigintza eta Ingurumen Saileko teknikaria (2016-1-7).

- Latsunbe Berri 16, 17, 18, 21 eta 22ren lehenengo erabilera lizentzien kopiak.
- SUE-1 Sektorearen Zati bateko Planari dagozkion plano ezberdinak eta dagokion Urbanizazio Proiektuarenak, baita 3. lursailaren hirigintza fitxa ere.

Gogoetak

1. Hasteko, kexaren oinarria, mugatze fisikoa eta tituluen arabera kaltetutako komunitateak zein Hernaniko Udalak dituzten eskubide eta betebeharrak ezarri behar dira.

Kexaren oinarria Latsunbe Berriko 16tik 23rako zenbakietako garajeen komunitateari dagokio. Eremu honetako eraikinak Villas Sektorearen Zati bateko Planaren arabera gauzatu ziren (SUE-1). Dagokion hirigintza fitxak 3.1 eta 3.2 lursailei dagozkien bi eraikuntza unitate mugatzen ditu, horietako bakoitzarentzat erabilera publikoko zortasuna ezarri zela, oinezkoen sarrera duen barne kalean zein portxeen azaleran.

Zehazki, konpentsazio proiektua hirigintza dokumentua da (eskritura publikoen baliokidea den titulua), hirigintza ordenazio berriaren ondoriozko lursailak ezartzen dituen eta jabeei eraikuntza eskubideak eman zituzten eskubideei dagozkien ehunekoetan esleitzea zehazten du, eraiki daitezkeen lursail pribatu bakoitzari dagozkion zortasunak ezarriz.

Horrela, 3-1 lursailarentzat zera ezartzen du konpentsazio proiektuak:

- Oinezkoentzako erabilera publikoko zortasuna 486 m²-ko azaleraren gainean, beheko solairuko portxeetara bideratutakoa.
- Erabilera publikoko beste zortasun bat, 472 m²-koa, oinezkoentzako barne kalera bideratutakoa, zero kotaren gainean eraikitzetik erabat salbuetsita.

Bestalde, 3-2 lursailarentzat oinezkoentzako erabilera publikoko 203 m²-ko azalera duen zortasuna ezartzen du, oinezkoentzako barne kalera zuzendutakoa, zero kotaren gainean eraikitzetik erabat salbuetsita.

Ondorioz, betebeharrak hau lursail horietan eraikitzen diren aprobeixamendu pribatuko eraikin guztietara helarazten zaie, eta Udalak atari bakoitzari emandako lehenengo erabilera lizentzia ezberdinek berariaz honakoa zehaztu dute: *"Las zonas de porches y colindantes en los que ha quedado constituida una servidumbre de uso público se atenderán a un régimen de conservación, a tenor del cual corresponderá a la comunidad de propietarios de los elementos estructurales, sistemas de aislamiento e impermeabilización y redes de servicio."*

Honi dagokionez, adierazi beharra dago etxebizitza bakoitzaren banakako eskriturek ez dutela zertan zehaztu behar etxebizitza bat erosten duenak bere gain hartzen dituen eskubide eta betebeharrak, eskriturak berak askotan eraikina bere osotasunean deskribatzen dituzten jatorrizko eskrituretara bidaltzen du informazio osoa lortzeko, eraikuntzaren jabeek onartzen dituzten eskubide eta betebeharrekin, jabetza horizontalaren banaketaren arabera, guztira banakatutako elementu bakoitzaren parte hartze ehunekoak zehazten dituen. Eskritura hau etxebizitzaren salerosketa egiten den banakako tituluen aurrekoa izan ohi da.

Espazio pribatuaren osotasunaren gaineko betebeharretan komunitate bakoitzaren parte hartzearen muga argia agertzen ez denarekin lotuta, argitu beharreko gai bat da komunitate bakoitzaren jabetza tituluak ikusita, hasiera batean mugatutako espazioaren elementu komunetan bakoitzaren parte hartzea ezarri behar duena. Edozelan ere, konpentsazio proiektuan lursail bakoitzaren zortasunaren gainean agertzen den informazioa jabetza tituluen informazioa osatzeko erreferentzia izan beharko litzateke, azken hauen edukia argia ez den kasuetan, eraikuntza bakoitzaren eskubide eta betebeharren jatorria hirigintza dokumentua baita.

Beraz, ez du ematen erabilera publikoko zortasuna eta jabeek onartzen duten eremua kontserbatzeko eta mantentzeko betebeharrak existitzen direla eztabaidatu daitekeenik, egitura elementuak, isolamendu eta inpermeabilizazio sistemak eta zerbitzu sareak barne hartzen dituztenak, azken hauek zerbitzu pribatuko sareei dagozkiela ulertuta.

Zentzu honetan, adierazi daiteke lur azpiko jabe titularrak direnek kontserbatzeko eta mantentzeko dituzten betebeharrak Arartekoak egindako hainbat gomendioetan jarraitutako irizpideekin bat doazela, non Administrazioak eta partikularrek azalera erabilera publikoko zortasuna duen titulartasun pribatuko espazioei dagokienez eskubide eta betebeharrak ere argitzen ziren. Horrela adierazi du erakunde honek, besteren artean, Arartekoaren 2010eko abuztuaren 31ko gomendioan, Bermeoko Udalari zuzendutakoa, baita Laudioko Udalari 2013ko irailaren 23an zuzendutakoan ere. Azken honetan, hauxe esan zuen Arartekoak:

*“Gure ustez, beste batzuetan ere adierazi dugun bezala, udal-administrazioak besteren jabetza baten gainean dauzkan erabilera-
eskubideen ondoriozko betebeharrak bat etorri behar dira estalkiaren xede publikoa betetzeko beharrezko diren eraikuntza-elementuekin edo hiri-altzarietako elementuekin, eta, beraz, iragazgaiztasunaren eta haren azpiko gainerako eraikuntza-elementuen ardura irabazi asmoko aprobetxamendu pribatua daukanarena izan behar da soilik, hau da, ukitutako jabe-erkidegoena.”*

Baina, orokorrean, hirigintza jarduera mota hauetako aurrekontua lur azpian etekin aprobetxamendua izan ohi da, eta horrek azaleran erabilera publikoko zortasuna ezartzea justifikatzen du, kasu honetan hondoratutako zatian etekin aprobetxamendu hori existitzen ez bada ere, eta ez da ezagutzen egoera hori proiektuaren sustatzaileak eta kontratistak horrela adierazi zutelako izan zen edo Udalak arrazoi ezezagunengatik ezarri zuen. Gai hau argitu ez denez, Udalari egoera honen arrazoa eskatu zaion arren, ezin dugu adierazi gai horrek eraiki gabeko espazio pribatuaren zatia hondoratzean bizilagunek erreklamatu dezaketen udal arduraren emaitzan eragin juridikorik izan dezakeen.

Gainera, azken kasu honetan ere, hau da, ezarritako exigentziak direla eta emaitzetan udal ardura posible bat egotean, komunitate kexagileak adierazi duen bezala, konponbide tekniko bat proiektatzeko zailtasuna edo hobeto esanda ezintasuna egiaztatu beharko litzateke, lur azpiko zati batek aprobetxamendua duenean eta besteak ez, beste ikuspegi batetik ondorengo gogoetetan aztertuko dena.

2. Aurreko atalean adierazitakoari kalterik egin gabe, kaltetutako komunitateek uste dute Udalak garajeetan eman diren kalte guztiak konpontzeko ardura bere gain hartu beharko lukeela, batez ere bi arrazoiengatik:
  - Batetik, Udalaren “culpa in vigilando” argusiatu dute, ez duelako plazaren espazioaren gauzatze egokia modu eraginkorrean egiaztatu eta kontrolatu, urbanizazioaren eraikuntza eta gauzatzearen hirigintza lizentziei dagozkien kontrol eta diziplina funtzioetan, ezta lehenengo erabileraren eta gauzatutako urbanizazioa onartzearen ondorengo baimenak ere.
  - Bestalde, urtez urte eman den mantentze edota jarduketa falta, udalaren pasibotasunari egotzi ahal zaion eremuaren narriadura argiarekin eta, besteren artean, euri uren kanalizazioari dagozkionak.

Gai hauek aztertzeko eraikuntza bakoitzaren obra lizentzia eta lehenengo okupazioko lizentzia emateko momentuan ezar daitekeen hirigintza araudia argi eta garbi adierazi beharra dago, 90eko hamarkadan egin zirenak, urtetik urtera aldatzen ziren erregulazioekin. Beraz, hemen interesatzen zaizkigun efektuetarako, hau da, Udalak honetan duen funtzioaren ardurarekin lotuta, indarrean dagoen araudiaz ari gara, eduki materiala antzekoa delako, eguneratuta badago ere.

Aurreko zehaztasunarekin adierazi beharra dago hirigintza diziplinaren barruko funtzio publikoa, hau da, hirigintza jarduera osoaren gaineko udal kontrola, Lur eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 209.1 artikulua zehazten duela Udalek hirigintza lizentzia behar duten jardun, eragiketa eta jardueren legezketasuna kontrolatuko dutela, aurretiko esku hartzearen ondoren.

Bestalde, aipatutako legeak zehazten du lizentzia bat eman ahal izateko dagokion proiektuak lagunduta egon behar duela, eskumena duen teknikariak sinatuta eta dagokion profesionalen kolegioak bisatuta, eta memoriak ezar daitezkeen hirigintza zehaztapenak zehaztu beharko ditu (210.2.a artikulua). Arauak ere ezartzen du lizentzia eman baino lehen, udal-zerbitzuek nahitaezko txostena egingo dute eskatutako lizentzia hirigintzako legezkotasunarekin bat datorren ala ez adierazteko (210.4 artikulua).

Hauek dira Administrazioaren ikuskaritza eta kontrol termino orokorrak eraikuntza eta urbanizazio pribatuaren jardueraren gainean.

Eraikuntzaren sustapen pribatuaren jarduera eremuan, egun Eraikuntzaren Antolamenduaren azaroaren 5eko 38/1999 Legeak eraikuntzaren prozesua erregulatzen du, eta kexa honen oinarri denean jarduerak Lege hau indarrean sartu aurrekoak izan baziren ere, eraikuntzaren eragile ezberdinei dagozkien kontzeptuak eta batzuk zein bestek bere gain hartzen dituzten ardurak argitzeko balio izan dezake.

Eraikuntzan normalean sustatzailea, proiektuaren egilea, eraikitzailea, obra zuzendaria, obraren gauzatze zuzendaria eta, hala badagokio, eraikuntzaren kalitatea kontrolatzen duten erakunde eta laborategiek parte hartzen dute, aipatutako Legearen 8. eta hurrengo artikuluetan erregulatzen diren definizio ezberdinen arabera. Gai honetan gehiegi luzatu gabe, honakoa adierazi daiteke:

- Proiektugilea, sustatzaileak hala enkargatuta eta dagokion araudi teknikoaren eta hirigintzako araudiaren mende, proiektua idazten duen agentea baita.
- *Eraikitzailea*, sustatzailearekin egindako kontratu baten bidez, proiektuaren eta kontratuaren arabera obrak edo horien zati bat giza baliabideekin eta baliabide materialekin gauzatzeko konpromisoa hartzen duena da. Betebeharren artean obra proiektuaren, ezar daitezkeen legediaren eta obra zuzendariaren eta obra gauzatzeko zuzendariaren jarraibideen arabera egitea dauka, proiektuan exijitutako kalitatea lortzeko asmoz.
- *Obra zuzendaria*, zuzendaritza fakultatiboaren parte da, eta obraren garapena alderdi teknikoei, estetikoari, urbanistikoei eta ingurumenekoei jarraiki zuzentzen du, zehazten duen proiektuaren, eraikuntza lizentziaren eta gainontzeko aginduzko baimenen eta kontratuaren baldintzen arabera, helburuari egokitzeko xedez.
- *Obra gauzatzeko zuzendaria* zuzendaritza fakultatiboaren parte da, eta obraren gauzatze materiala zuzentzeko eta eraikuntza kualitatibo eta kuantitatiboki eta eraikitakoaren kalitatea kontrolatzeko funtzio teknikoak du.

Termino hauetan funtzio eta eskumenak zehaztu ondoren, orokorrean eta emaitza zehatz bat udal kontrolari egotzi ahal zaiola egiaztatu ahal ez bada behintzat, ardura obran parte hartu duten eraikuntza eragileei egotzi ahal zaie, bai proiektuaren konponbide teknikoari bai materialki gauzatzeari dagokionean, goian adierazitako terminoetan. Lursailaren zati baten hondatzeagatik kaltetutako komunitateek Udalari ardura "esklusiboa" egozteko nahiak lursailaren hondatzearen emaitza udal Administrazioari bakarrik egotzi ahal zaiola egiaztatzea exijituko luke.

Gure ustez, komunitate kexagileek horrela adierazi arren, ez da egiaztatu fakultatiboak proiektatutako konponbide teknikoa ez egokia denik eraikuntza tekniken ikuspegitik eta eraikuntzaren oinarritzko arau teknikoen aurkakoa, eta gainera, egoera hori proiektua kontrolatzeko udal jardueran eta eraikuntza lizentzia emateko berrikuspenean udal eskumenen barruan hauteman beharko zela.

Ez da egiaztatu proiektuan jasotako konponbide teknikoa egingarria dela ondorioztatzekotan, lursailaren hondoratze arazoa proiektua materialki gauzatzeko fasean (lehenengo gogoetaren azken paragrafoan adierazi den bezala) udal jardunen baten ondorio zuzena izan denik (agindu zuzena), obra gauzatzeko ardura duen zuzendaritza fakultatibo eskumendunari ardura kenduko liokeena.

Finean, erakunde honen ustez, eskuragarri dugun informazioa egiaztatu ondoren, ezin da ondorioztatu obra egin zenetik hogeit hamar urte baino gehiago igaro ondoren -epealdi honetan dagozkion epai prozeduren bidez eraikuntzaren eragileei ardurarik exijitu ez omen zaiela, gainera-, Hernaniko Udalak lursaila hondoratzearen ardura bakarrik duela ondorioztatu daitekeenik, "culpa in vigilando" generiko batengatik.

Ondorio hauetarako, Jurisprudentziak "**culpa in vigilando**" delakoaren kontzeptua mugatu du. Horrela, 2003ko apirilaren 24ko Epaitegi Gorenaren epaiak (Administrazio Auzietarako hirugarren gela, 6. atala, 10935/1998 Errekurtsoa), aurretiko epai baten bidez adostutako erauste bat modu ez egokian gauzatzeari dagokiona, ondorioztatu du erautsi behar zuenak beste lursail partikular batean sortutako kalteak ezin zaizkiola administrazioari egotzi, Udala obrak kontratatu zituena izan zen arren, gauzatze subsidiarioaren bidez. Hirugarren oinarri juridikoak honela dio:

"Desde luego, entre la actuación administrativa y el daño tiene que haber una relación de causalidad, una conexión de causa y efecto, ya que la Administración sólo responde de los daños verdaderamente causados por su propia actividad o por sus propios servicios, no de los daños imputables a conductas o hechos ajenas a la organización o a la actividad administrativa, pues la responsabilidad de la Administración no puede ser tan amplia que alcance a los daños derivados de actos puramente personales de otros sujetos de derecho que no guardan relación alguna con el servicio."

3. Bestalde, kaltetutako komunitateek uste dute udal ardura existitzen dela urtez urte eman den mantentze edota jarduera faltak sortutako egoeragatik, udal pasibotasuna dela eta eremuaren narriadura sortu delako, beste elementuen artean euri uren kanalizazioaren mantentze falta arazoaren arrazoi zuzena izan dela.

Honi dagokionez, zerbitzuen aparejadorearen txostenak dio egitura hondoratzea izan dela erabilera publikoko espazioaren zoladura kaltetu duena, eta horrez gain Udalak mantentze lanak egiten jarraitu duela, amaieran hondoratzea eta kalteak hain handiak izan direnez espazioa ixtea erabaki dela, atarietan sartzeko espazioa bakarrik libre utziz.

Bestalde, Udalak adierazi du 2015eko azaroaren hasieran, kaltetutako komunitateek erreklamazioa jarri ondoren, kameren bidez eremuko ur eta estolderia udal sareak egiaztatu zirela, udal instalazio hauek kaltetutako espazioan bertan ez bazeuden ere. Egiaztapen honen bidez udal sareak egoera onean zeudela argitu zuen.

Beraz, Udalak uste du espazio pribatiboaren hondoratzea dela azaleraren erabilera publikoko espazioaren zoladuraren narriaduraren arazoa, horren ondoriozko zoladuraren narriadurarekin, garrajeen iragaizkortasunarekin, euri uren kanalizazioarekin, etab.

Horren aurrean, eta kexak berak hasieran honela dioen arren, *“Al tener una parte de la plaza aprovechamiento privado (garajes) y la otra parte tierra que ha ido hundiéndose, se está produciendo la rotura longitudinal de la plaza.”*

Ondoren, kexak honela dio *“El mantenimiento corresponde al Ayuntamiento. Según informe pericial, la canalización de las aguas pluviales está completamente obstruida por hojas y otros objetos (ver foto). La canalización no funciona correctamente llegando a rebosar y filtrar agua al terreno (rellenos y tierra). El agua que pasa al terreno produce un "lavado" del mismo reduciendo su compactación y por tanto la capacidad de sustentación, por lo que la acera así como la canalización de aguas ceden produciéndose grietas. Al producirse fisuras y grietas por el asentamiento, el agua que pasa al terreno en la siguiente lluvia es mayor y el problema se vuelve a repetir empeorando progresivamente. Al producirse las grietas y asentamiento de la canalización, esta rasga (ver foto), la tela asfáltica de sellado lateral de muro, por lo que el agua se filtra a los garajes. Por capilaridad del hormigón, el agua acaba afectando tanto a paredes como al techo del garaje.*

Desde un punto de vista preliminar, no es el estado de la tela asfáltica sobre los garajes puesto que la acera tiene una ligera pendiente que favorece el drenaje del agua y no hay razones a la vista para que pueda estar dañada, siendo la posible causa del problema de entrada de agua el incorrecto

mantenimiento de la canalización de aguas en la vía de uso público. (Informe de Inarkia SL)".

Kexagileek erakunde honetan aurkeztutako txosten hau zati bateko dokumentu bati dagokio (3. Atalari -"Aurretiko ikusmen ikuskaritza"-dagozkion bi orrialde aurkeztu dira, eskaintza bat dela ematen duena baina sinatzailearen eta bere kualifikazio teknikoaren informaziorik gabekoa). Edozelan ere, gai hau konpondu ahal izateko peritu froga gisa aurkezten diren txosten teknikoek kualifikazio maila nahikoa izan behar dute, Udaleko teknikariek aurkeztutakoekin alderatu ahal izateko, administrazio espediente kontradiktorioaren bidez oinarritu beharko dena.

Puntu honetan azpimarratu behar da garajeen jabeen komunitate kexagileak egindako lehenengo eskaria, Udalari oinezkoen kalea eta garajeetan sortutako kalteak konpontzeko eskatu ziona, lur kalearen hondoratzeak sortutakoak mantentze egokia ez egiteagatik, 19, 20, 21, 22 eta 23. atarietako eraikinari dagokion zatian dauden ondokoetan kalteak sortuz.

Udalak erreklamazioa hainbat txosten eta kaltetuekin bilerak eginez bideratu bazuen ere, espedientearen izapidetzea ezin da behin betiko gelditu, planteatzen den arazoaren zailtasun eta konplexutasuna dela eta, eta planteatutako gai guztiak erabakitzeko administrazio ebazpena beharrezkoa da, dagozkion izapideak betez, alegazioak eta frogak aurkeztea barne, hala badagokio (75. artikulua eta hurrengoak, baita Herri Administrazioaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 88.5 artikulua ere). Aurrekoak ezin du arazoa osorik konpontzen duen kaltetuen eta Udalaren arteko adostutako konponbide bat bilatzeko aukera alde batera utzi.

Edozelan ere, administrazio espedientea egoki izapidetu eta ebazteak komunitate kexagileei udal txostenen alegazioak zehaztea eta euren eskubideak defendatzeko dagozkion frogak aurkezteko aukera emango die, egokitzat jotzen badute bide judizialera joz.

4. Azkenik, obra gauzatzeko ardua norena den zehazteari kalterik egin gabe, erabilera publikoko zortasuna duen espazioaren zati baten hondoratzearen ondorioz sortutako izatezko egoera adierazi behar da. Erabilera publikoko espazio hau duela bi urte baino gehiago hesitu zen, hondoratzea dela eta oinezkoen segurtasuna bermatzeko asmoz.

Baina egoera honek zentzua dauka konponbide bat lortzen bada, baina espazio hori erabilera publikorako da eta ezin da betirako hesitu. Zentzu honetan, interesdunek uste dute euren interes legitimoen defentsan egin ditzaketan jardura zibil eta administratiboei kalterik egin gabe, Udalak esku hartzeko eta plaza konpontzeko betebeharra duela.

Izan ere, aurreko atalean adierazi dugun espedientea izapidetu ondoren eta betebeharra komunitate kexagileei dagokiela ondorioztatu ondoren, Udalak beharrezko obrak gauzatzeko eskatu ahalko du, dagokion proiektua idatzi ondoren eta errekerimendu hori beteko ez balitz eginbeharra duenaren kontura egin beharko du, mantentzearen ohiko mugara arte (2/2006 Legearen 203.4 a)).

Aldiz, obra gauzatzeko ardura udalarena dela ondorioztatuko balitz, Udalak beharrezko obrak egin beharko lituzte, dagokion proiektu teknikoa eta beharrezkoak diren gainontzeko izapideak idatzi ondoren.

Horregatik guztiagatik, gomendio hau egiten dugu, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak –erakunde hau sortu eta arautzekoak– 11 b) artikuluan ezarritakoaren arabera:

GOMENDIOA

1. Dagozkion izapideen ostean, erabilera publikoko plazaren kaltetutako garajeen komunitateen eskaria ebaztea eta garajeetan sortutako kalteak konpontzea.
2. Hernaniko Udalak konpontzeko betebeharra komunitate kexagile guztiei edo batzuei dagokiela ondorioztatzekotan, beharrezko obrak gauzatzeko errekeritzea, dagokion proiektua idatzi aurretik, eta errekerimendu hori emandako epeetan ez betetzekotan, gauzatze subsidiarioaren bidez jardutea.
3. Obra gauzatzeko ardura udalarena dela ondorioztatuko balitz, Udalak beharrezko obrak egitea, dagokion proiektu teknikoa eta beharrezkoak diren gainontzeko izapideak idatzi ondoren.

